

RMK metsamaterjali kontrollmõõtmise juhend

1. Metsamaterjal, ühikud ja standardid.

1.1. Metsamaterjal on langetatud puu ja puutüvi, puutüve järkamisel saadud tüveosa ja raidmed. Käesolevas juhendis ei käsitleta raidmete mõõtmist.

1.2. Mõõtmisel kasutatakse üksnes Rahvusvahelisele Mõõtühikute Süsteemile (SI) vastavaid mõõtühikuid tuginedes Eesti standardile EVS 733:1997.

Mõõtmistäpsuse aste metsamaterjali mõõtmisel: palkidel 0,001 m³, virnmaterjalil 0,01 m³.

1.3. Metsamaterjali üldised kvaliteedinõuded ja mõõtmise meetodikad on sätestatud RMK palkide standardis¹ ja RMK virnmaterjalide standardis² ning need on avaldatud RMK veebilehel. Metsamaterjali mõõtmist ja kvaliteedi hindamist teostatakse metsamaterjali müügilepinguga kokkulepitud tingimustel.

2. Metsamaterjali kontrollmõõtmise eesmärgid.

2.1. Metsamaterjali kontrollmõõtmine on puidu koguse notthaaval mõõtmine koos kvaliteedi hindamisega ja seda teostatakse järgmistel eesmärkidel:

2.1.1 Metsamaterjali müügilepinguga kokkulepitud mõõtmise ja kvaliteedi hindamise tingimuste täitmise kontrollimiseks;

2.1.2. Metsamaterjali mõõtmise ja kvaliteedi hindamise täpsuse ja usaldusväärsuse tagamiseks;

2.1.3. Müügitehingu aluseks olevate andmete saamiseks kui esmase mõõtmise tulemus ei võimalda tehingu vormistamist.

3. Mõõtmise usaldusväärsuse piirid.

3.1. Mõõtmistulemust võib pidada usaldusväärseks kui metsamaterjali kontrollmõõtmise tulemused jäävad vastava meetodika aktsepteeritud hälbe piiridesse.

Täpsusnõuded notthaaval mõõtmisel:

3.1.1. Suurema kui 10 m³ metsamaterjali koguse kontrollmõõtmisel loetakse mõõtmistulemuse erinevust ostja poolt vastuvõetud puidukoguse mahust rohkem kui $\pm 6\%$ (kuus protsenti) oluliseks;

3.1.2. Suurema kui 20 m³ metsamaterjali koguse kontrollmõõtmisel loetakse mõõtmistulemuse erinevust ostja poolt vastuvõetud puidukoguse mahust rohkem kui $\pm 5\%$ (viis protsenti) oluliseks;

3.1.3. Suurema kui 50 m³ metsamaterjali koguse kontrollmõõtmisel loetakse mõõtmistulemuse erinevust ostja poolt vastuvõetud puidukoguse mahust rohkem kui $\pm 4\%$ (neli protsenti) oluliseks.

¹ RMK puiduturustusosakonna juhataja 11.01.2017. a käskkiri nr 1-5/28

² RMK puiduturustusosakonna juhataja 26.11.2015. a käskkiri nr 1-5/203

3.2. Kui metsamaterjali müüja ja ostja on kokku leppinud metsamaterjali partii mõõtmise mõne muu täpsusnõudega kui see, mis on esitatud punktides 3.1.1. - 3.1.3., tuleb kohaldada seda, milles on kokku lepitud.

3.3. Mõõtmistulemuste kontrollimiseks võib kasutada metsamaterjali müügilepinguga kokkulepitud metoodikast suurema täpsusega metoodikat.

4. Kontrollmõõtmise sagedus ja maht.

4.1. RMK poolt mõõdetud, hinnatud ja kontrollitud kvaliteediga metsamaterjali kogus peab olema piisav tagamaks müüdava metsamaterjali mõõtmise ja hindamise täpsus ja usaldusväärsus.

4.2. Aasta pikkusel perioodil ostjate poolt notthaaval mõõdetud metsamaterjali koguste ($10 \text{ m}^3 < v < 50 \text{ m}^3$) mõõtmisi arvesse võttes võib pidada usaldusväärseks kontrollmõõtmiste arvuku (95% tõenäosusega) mõõtmistäpsusega $\pm 1\%$ saadud arvu, kasutades valemit

$3,84 * S^2 / D^2$, kus

S - notthaaval mõõdetud koormate kaupa arvatatud suhtelise koorma mahu erinevuse standardhälve,

D – soovitud mõõtmistäpsus.

4.3. Kontrollmõõtmine tuleb läbi viia metsamaterjali kvaliteedi osas kliendi esitatud pretensiooni korral. Sellisel juhul lepitakse kontrollmõõtmise ajas, kohas ja tingimustes eraldi kokku ning kontrollmõõtmine viiakse läbi vastavalt müügilepinguga sätestatud tingimustele.

4.4. Kontrollmõõtmine tuleb planeerida nende klientide suhtes, kellele kvartali jooksul tarnitud ja veoselehele märgitud ning ostja poolt notthaaval mõõdetavate sortimentide koguste osas esineb koormapõhiselt hälbeid, mis on suuremad kui 5% ja virnmaterjalina mõõdetavate sortimentide koguste osas suuremad kui 10%.

4.5. Kontrollmõõtmiste planeerimiseks esitab kliendihaldur ettepaneku puidumõõtmise peaspetsialistile kontrollmõõtmist vajavate ja võimaldavate klientide lepingute kohta kontrollmõõtmise töögraafiku koostamiseks.

4.6. Erakorraliseks kontrollimiseks võib tellida planeeritud töögraafiku välist kontrollmõõtmist kliendi mõõtmise kontrollimiseks. Erakorralise kontrollimise põhjendatuse tagamiseks analüüsib esmast infot kliendihaldur, kes otsustab edasise tegevuse. Kui erakorraline kontrollmõõtmine on aluseks tehingu vormistamisele, siis pikeneb tehingu vormistamise tähtaeg kuni erakorraline kontrollmõõtmine on läbi viidud.

4.7. Kontrollmõõtmiste andmed töödeldakse Axapta kontrollmõõtja rakenduses ja säilitatakse seitse aastat.

5. Käesoleva juhendi täitmise eest vastutab puidumõõtmise peaspetsialist.